

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۷۹۷

سَفْح

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۷۹۷، «سَفْح» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «سَفْح» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «سَفْح» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

۷۹۷	شماره
سَفْح	ریشه
۴	تعداد تکرار
۳	تعداد مشتقات
۷۱	تعداد ریشه مرتبط

فهرست مشتقات

۱. مَسْفُوحًا (۱) ۲. مَسَافِحَاتٍ (۱) ۳. مَسَافِحِينَ (۲)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۶)	۱۵. جنح (۱)	۳۰. رجس (۱)	۴۴. عنث (۱)	۵۸. متع (۱)
۲. اجر (۳)	۱۶. حیط (۱)	۳۱. رحم (۲)	۴۵. غفر (۲)	۵۹. ملک (۲)
۳. اخذ (۲)	۱۷. حرم (۱)	۳۲. رضو (۱)	۴۶. غیر (۵)	۶۰. موت (۱)
۴. اخر (۱)	۱۸. حصن (۹)	۳۳. صبر (۱)	۴۷. فتو (۱)	۶۱. مول (۱)
۵. اذن (۱)	۱۹. حکم (۱)	۳۴. ضرر (۱)	۴۸. فقی (۱)	۶۲. نسو (۱)
۶. الله (۵)	۲۰. حلل (۴)	۳۵. طعم (۴)	۴۹. فحش (۱)	۶۳. نصف (۱)
۷. اله (۵)	۲۱. خدن (۲)	۳۶. طوع (۱)	۵۰. فرض (۲)	۶۴. نکح (۲)
۸. امن (۵)	۲۲. خسر (۱)	۳۷. طول (۱)	۵۱. فسق (۱)	۶۵. هلل (۱)
۹. انن (۳)	۲۳. خشی (۱)	۳۸. طیب (۱)	۵۲. قبل (۱)	۶۶. وجد (۱)
۱۰. اهل (۱)	۲۴. خنزr (۱)	۳۹. عدو (۱)	۵۳. قول (۱)	۶۷. وحی (۱)
۱۱. بعد (۱)	۲۵. خیر (۱)	۴۰. عذب (۱)	۵۴. کتب (۳)	۶۸. وری (۱)
۱۲. بعض (۲)	۲۶. دمم (۱)	۴۱. عرف (۱)	۵۵. کفر (۱)	۶۹. وله (۵)
۱۳. بغی (۲)	۲۷. دمو (۱)	۴۲. علم (۲)	۵۶. کون (۲)	۷۰. یمن (۲)
۱۴. جناح (۱)	۲۸. دی (۱)	۴۳. عمل (۱)	۵۷. لحم (۱)	۷۱. یوم (۱)
	۲۹. ربب (۱)			

فهرست آیات

۱. {النساء - ۲۴} وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُجِّلَ لَكُمْ مَا وَّرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا
۲. {النساء - ۲۵} وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَ فَإِنَّ أَنْتَ بِنِكَاحِهِنَّ بِضْفٍ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَدَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
۳. {المائدة - ۵} الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَّلَ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَّلَ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ
۴. {الأنعام - ۱۴} قُلْ لَا أُجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خنزيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ